

Sto let muškaření v Čechách a na Moravě

Plašmuška, Huslenky, 1998

Já vím, že mluvit na sklonku roku 1998 o stém výročí je tak trochu mystifikace. Vždyť jsme se ani nedomluvili, zda považovat za začátek muškaření u nás onen okamžik, kdy na Šumavě tehdejší osadník posadil svůj „Federeisel” na vodu, nebo kdy důstojně vstoupil do řeky první sportovní rybář s typicky muškařským vybavením a technikou lovu. Více než dvacet let ležel rukopis dnes již historické knížky Karla Lišky v jeho zásuvce, než v roce 1926 vyšla tiskem. Snad tedy nejsme od toho magického čísla „sto” příliš vzdáleni.

Sto! To je kulaté a řízné číslo, vyslovte je a zazní jak vytažení zátky z lahve vyvolené na slavnostní přípitek. Slušelo by se tedy pěkně rok za rokem, letopočet za letopočtem, vyjmenovat a oslavit všechny ty, kteří se tím či oním zapsali do historie muškařiny u nás. Knihou, odbornými články, pozoruhodnou invencí nebo řemeslnou zručností a dokonalostí při stavbě muškových prutů, konstrukci navijáku, výrobě šňůr a uvedením původních vzorů mušek. Na to však já nejsem dostatečně pilný a pečlivý historik, mne totiž na té naší stoleté muškařské historii fascinuje spíše dynamika rozvoje muškaření v průběhu oné asi stovky let.

Rozvoj muškaření nebyl totiž vůbec nějak rovnoměrný, jak by se mohlo zdát. Spíše připomíná růst lidské populace v průběhu tisíciletí až do dnešních dnů, kdy při pohledu na demografickou křivku mluvíme s nemalým mrazením v zádech o populační explozi.

Snad mi odpustíte nějakou tu nepřesnost, ale bez velké nadsázky můžeme říci, že v prvních padesáti letech nedošlo v muškaření od Liškových let k žádným převratným změnám. Jistě, greenheartový prut vystřídal štípaný bambus, sedulový návazec byl nahrazen monofilním umělým vláknem. Ale to hlavní - muška, technika a taktika lovu - zůstává po celou tu dobu v zásadě stejné. V šedesátých letech jsme sice už potkávali u vody muškaře s vybavením modernějším, což však ani v nejmenším nesnižuje nesporné a v něčem nepřekonané hodnoty štípaných mušáček a hedvábných paličkovaných šňůr. Nové vybavení - dutý laminátový prut a šňůra, která díky plášti z umělé hmoty nevyžadovala relativně náročnou údržbu, to bylo už přece jen jakýmsi pokrokem. A stále ještě stál muškař v brodicích botách nejvíce tak do půli stehen ve vodě a nabízel svou suchou a občas i mokrou mušku rybám technikou letitou, nicméně plnou elegance. Zbývající desetiletí však změnila dosavadní rybářskou selanku asi tak jako vpád moderních počítačů do účtáren se slečnami u mechanických kalkulaček. Všimli jste si? Muškař vstupuje dál a hlouběji do své řeky. Místo vlněných punčoch Karla Lišky - neopreny - a do vody až po prsa! A už i to je překonáno. Muškař se odpoutal ode dna a [O-boat](#) mu pomáhá dostat se ještě dál k dřívě nedostupným bonanzám - „rybonosným” jámám. Prut z grafitického kompozitu, šňůry takové i onaké, to vše nás již přestalo oslňovat. Jen při pohledu do muškovnice vrcholových muškařů ortodoxní muškařský fundamentalista poněkud zesmutní. Pro laika dosti nevábné vzory blešivců, larev a pup chrostíků

.... Ještě že ten výběr streamerů ozvláštňuje celkem fádňí, ale až nebezpečně účinnou přehlídku vzorů. A vlastní lov? Po prsa zabroděný muškař z jednoho nebo dvou míst hodiny monotonně přehazuje svou těžkou mušku, po elegantní vlásence šňůry nad jeho hlavou není vidu. Opět fádňí, ale účinné. Chraň Bůh, abych vzbudil byť jen podezření, že takovouto muškařskou současnost zatracuji! Od okamžiku, kdy člověk ukradl bohům oheň, je naší lidskou přirozeností zdokonalovat způsoby jak dosáhnout svých cílů. Cílů ideových i materiálních. Že se přitom připravujeme o jisté krásy světa a čisté radosti života při svobodném putování kolem řeky, o radost z perfektně posazené mušky na vodní hladinu? Inu, je to dobrovolná daň za vzrušení ze soubojů s kapitální rybou.

Ale dosud nám všem zůstávalo těšení, vzrušené očekávání, co přinese příští muškařská výprava k vodám, o kterých jsme se dověděli z vyprávění přátel, z četby, videokazet. Jakou taktiku zvolíme, jaké mušky navážeme a jak je to tam vůbec s rybami. Proto jsme se tak rádi setkávali v muškařských klubech, před pulty „našich“ obchodníků, víc fandů než byznysmenů, doma s přáteli nad vazačským svěráčkem. I to už dostává novou podobu. V počítačové síti INTERNETu můžete posbírat aktuální informace o kdejakém revíru na světě, podmínkách lovu, sezonním výskytu hmyzu, jak se kde hospodaří, jaké mušky právě „letí“ i jak je uvázat. Navážete přes počítač přímý kontakt s muškaři celého světa a domluvíte si s nimi setkání u vody. Úžasně perspektivy, že? Ale nezasteskne se po uvolněném muškařském „potlachu“ mezi kamarády, skutečném - ne přes monitor počítače zprostředkovaném - stisku ruky? Džin z láhve byl vypuštěn, zpět ho nikdo nedostane. Stačí tak málo! Jste-li připojeni k počítačové síti a máte-li svou e-mailovou adresu..... stačí jen „kliknout“.

Rok 2000 a dále? Virtuální muškaření na stínítku obrazovky? Nevím! To už nejspíš budu s Karlem Liškou, Mahenem, Tejčkou a Zdeňkem Šimkem po rybářsku rozpažovat ruce u křišťálových slapů Boží řeky na onom světě.

